

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

100 – ї

підсумкової наукової конференції

професорсько-викладацького персоналу

Вищого державного навчального закладу України

«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

11, 13, 18 лютого 2019 року

(присвячена 75 - річчю БДМУ)

Чернівці – 2019

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м. Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2019. – 544 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м.Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Бойчук Т.М., професор Івашук О.І., доцент Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Братенко М.К.

професор Булик Р.Є.

професор Гринчук Ф.В.

професор Давиденко І.С.

професор Дейнека С.Є.

професор Денисенко О.І.

професор Заморський І.І.

професор Колоскова О.К.

професор Коновчук В.М.

професор Пенішкевич Я.І.

професор Сидорчук Л.П.

професор Слободян О.М.

професор Ткачук С.С.

професор Тодоріко Л.Д.

професор Юзько О.М.

д.мед.н. Годованець О.І.

ISBN 978-966-697-543-3

© Буковинський державний медичний
університет, 2019

disorders of the MPFFS condition are treated, respiratory distress syndrome of a neonate is prevented, cesarean section is performed during maximally short term (no longer than 48 hours. In case the test is negative and/or critical signs of the fetal-placental circulation are found, the term of gestation is over 34 weeks, cesarean section is performed urgently.

Therefore, monitoring of the main bioparameters of the MPFFS biophysical profile enables to obtain objective information in time concerning vital activity of the fetus, to initiate therapy, to choose optimal time and tactics of labour, to decrease perinatal sickness and mortality.

СЕКЦІЯ 12 СУЧАСНА ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАННЯ НЕВРОЛОГІЧНИХ ТА ПСИХІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

Пашковський В.М.

БДМУ – 75: ФУНДАТОРИ НАУКОВИХ ШКІЛ КАФЕДРИ НЕРВОВИХ ХВОРОБ, ПСИХІАТРІЇ ТА МЕДИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ІМ. С.М.САВЕНКА

*Кафедра нервових хвороб, психіатрії та медичної психології ім. С.М. Савенка
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

На кафедрі нервових хвороб, психіатрії та медичної психології ім. С.М.Савенка з часу її заснування у 1945 (до 1978 року кафедра нервових хвороб та кафедра психіатрії функціонували окремо) наукові дослідження є одним з пріоритетних напрямків роботи.

Засновником кафедри був доктор медичних наук, професор Сергій Миколайович Савенко, відомий в Україні і за її межами вчений, педагог, клініцист і нейрогістопатоморфолог. Наукова робота співробітників кафедри під керівництвом професора С.М. Савенка була різноманітною за напрямками і відзначалася глибиною наукового пошуку. Вивчалася клініка і нейропатогістологія пухлин ЦНС, результатом чого стала монографія «Клініко-анатомічні кореляції пухлин гліального ряду» (1940), в якій розроблена їх класифікація, проведені клініко-анатомічні порівняння окремих видів гліом. Співробітниками кафедри вперше було вивчено клішовий енцефаліт на Буковині, описані зміни нервової системи при геморагічній буковинській лихоманці, спалахи яких спостерігались у гірських лісистих районах Чернівецької області. Професор С.М. Савенко описав маловідомі форми неспецифічного ураження спинного мозку при туберкульозі – некротичний мієліт та гострий туберкульозний менінгомієліт. Підсумком наукових досліджень кафедри з питань нейроінфекцій стали: збірник наукових праць кафедри «Острые и хронические нейроинфекции» (1957 р.) та «Вирусные энцефалиты» (1959 р.), а підсумком роботи з дослідження демієлінізуючих захворювань стала монографія С.М.Савенка «Рассеянный склероз и диффузный периакиальный энцефалит» (1966 р.).

Упродовж десятиліть під керівництвом С.М.Савенка на кафедрі вивчалася судинна патологія головного мозку, зокрема патогенез геморагічних та ішемічних інсультів, минутих розладів мозкового кровообігу. В рамках цього напрямку досліджень підготовлена докторська дисертація професора І.К. Владковського, яка присвячена патогенезу деяких нервових і ендокринних розладів при церебро-кардіальній формі гіпертонічної хвороби та захищено 11 кандидатських дисертацій. Загалом, під керівництвом професора С.М. Савенка виконано 4 докторські та 26 кандидатських дисертацій.

Колектив кафедри пишається тим, що свого часу (1973-1978 рр.) кафедру очолював відомий сьогодні в Україні та за її межами учений, талановитий клініцист, педагог, організатор неврологічної і психіатричної служби в Україні і до 2017 року директор Інституту неврології, психіатрії та наркології АМН України професор Петро Власович Волошин. Саме на Буковині П.В. Волошин підготував до захисту свою докторську дисертацію на тему: «Неврологія опікової хвороби». Професор П.В.Волошин продовжував наукові традиції кафедри, за час завідування кафедрою надрукував понад 50 наукових праць, під його керівництвом виконана кандидатська дисертація (В.Г. Деркач).

Засновником і організатором кафедри психіатрії була учениця академіка В.П. Протопопова професор Ніна Павлівна Татаренко, яка завідувала нею до 1951 року. Наукові дослідження професора Н.П. Татаренко викладені в 48 друкованих наукових працях, у тому числі монографії.

У 1953 році кафедру психіатрії очолив професор Георгій Юрійович Маліс. Ім'я професора Г.Ю. Маліса увійшло в історію світової психіатрії як одного із перших дослідників інфекційно-токсичної (вірусної) природи шизофренії. За час завідування кафедрою надрукував 90 наукових праць, у тому числі 3 монографії, під його керівництвом виконано 2 кандидатські дисертації.

З 1969 р. по 1978 рік кафедрою психіатрії завідував професор Юрій Андрійович Антропов. У 1978 році кафедра психіатрії та кафедра нервових хвороб були об'єднані. Під керівництвом професора Ю.А. Антропова на кафедрі розроблялись такі наукові напрямки як парафренія і парафренні синдроми за психічних захворювань, питання патофізіології і загальної психопатології, судинних психозів. Його наукові дослідження висвітлені в 70 наукових працях.

З 1981 по 1992 рік кафедру нервових хвороб та психіатрії очолював професор Василь Кирилович Чернецький. Основним напрямком наукових досліджень співробітників кафедри під керівництвом професора В.К. Чернецького було вивчення різних аспектів судинної патології мозку при церебральному атеросклерозі та гіпертонічній хворобі. Результатом проведених досліджень став захист докторської дисертації Г.І. Мардар (1998) та двох кандидатських дисертацій: Н.В. Васильєвої (1999) та І.І. Кричуна (2000). Загалом, колективом кафедри під керівництвом професора В.К. Чернецького опубліковано 415 наукових робіт, в тому числі 3 монографії.

З 1998 року по теперішній час наукова робота кафедри проводиться під керівництвом завідувача кафедри професора Валерія Мелетійовича Пашковського. За цей час на базі кафедри було проведено ряд визначних наукових форумів: виїзний Пленум товариства неврологів, психіатрів та наркологів України (1999 рік), науково-практична конференція неврологів, психіатрів і наркологів України, присвячена 100-річчю з дня заснування Чернівецької обласної клінічної психіатричної лікарні „Актуальні питання сучасної неврології, психіатрії та наркології” (2002 рік), Пленум товариства неврологів, психіатрів та наркологів України та науковий симпозиум «Індикатори якості надання неврологічної, психіатричної та наркологічної допомоги» (2010 рік), Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Ендокринні та неврологічні захворювання: проблеми коморбідності» (2018 рік).

На кафедрі постійно проводяться науково-дослідні роботи в основному в напрямку цереброваскулярної патології. За період виконання комплексних НДР з 1998 по 2014 роки надруковано близько 914 наукових праць, з них – 10 монографій. Наукові розробки в процесі виконання комплексних НДР захищені 17 патентами. Результати науково-дослідної роботи доповідались на багатьох науково-практичних конференціях в Україні та за кордоном. За цей період була захищена докторська дисертація (І.І. Кричун, 2012) та 12 кандидатських дисертацій (С.М. Русіна, 2000; Т.І. Лазук-Бендас, 2003; О.Б. Яремчук, С.С. Паляниця, 2004; І.І. Білоус, О.О. Жуковський, 2005; О.П. Іванюк, 2006; О.О. Філіпець, 2010, Г.В. Вакарчук, 2011; О.С. Юрцешок, 2012; Е.В. Кавуля, 2015; І.А. Зорій, 2016). З відкриттям медико – психологічного факультету у 2001 році на кафедрі розпочаті медико-психологічні наукові дослідження.

У 2015 році була запланована нова комплексна НДР кафедри на тему: “Удосконалення ранньої діагностики та диференційованого лікування пацієнтів з непсихотичними психічними розладами з урахуванням стану нервової системи”.

Співробітники кафедри є членами міжнародних спільнот та федерацій (Міжнародної федерації груп Балінта (IBF) – О.С. Юрценюк; Міжнародної професійної спільноти для лікарів «UNIVADIS» – Н.В. Гринько, С.Д. Савка, І.Г. Герасим'юк); International Parkinson and Movement Disorder Society – О.Б. Яремчук. Ведеться активна співпраця з зарубіжними

науковим колективами. Так, наприклад, у 2013 році був укладений договір про співпрацю в науково-освітній сфері з Інститутом психосоматики Польщі (м. Варшава).

Співробітники кафедри плідно працюють на науковій ниві, надають допомогу лікувально-профілактичним закладам охорони здоров'я Буковини, примножуючи славні традиції своїх вчителів. Проводиться підготовка молодих науково-педагогічних кадрів для виконання цієї роботи. На теперішній час виконується докторська дисертація (О.С. Юрценюк) та 5 кандидатських дисертацій (С.Д. Савка, Н.М. Іванова, І.Ю. Блажіна, Н.В. Гринько, А.А. Зорій), планується публікація монографій та посібників для студентів і лікарів.

Bilous I.I.

FEATURES OF CEREBRAL HEMODYNAMICS IN PATIENTS WITH PRIMARY HYPOTHYROIDISM

*Department of Neurology, Psychiatry and Medical Psychology
Higher State Education Establishment of Ukraine
«Bukovinian State Medical University»*

Doppler ultrasonography of the head and neck vessels was performed in 26 patients with primary hypothyroidism aged between 33 and 66 years. Changes in blood vessels were detected in 73.1% of cases (19 patients). In all these patients, doppler changes were observed in extracranial vessels. There were no visible changes in the patients' intracranial vessels. In 95.5% of cases (21 patients) their vertebral arteries were damaged. 9.5% of them (2 patients) had additional damage to the general and internal carotid arteries. One patient (4.5%) had an isolated lesion of both carotid arteries. A combined lesion of the right and left vertebral arteries was observed in 23.8% of the cases (5 patients). An isolated lesion of the right vertebral artery was detected in 47.6% of the subjects (10 patients). An isolated lesion of the left vertebral artery was less common, but no statistically significant difference was obtained. These changes were observed in 28.6% of the cases (6 patients), ($p > 0.05$). In 6 patients (28.6%), the damage to the vertebral arteries was hemodynamically significant. In the rest of the patients the damage to the vertebral arteries was hemodynamically insignificant (stenosis - 20-40%). The damage was caused by extravasal compression of the vessels. Lesions in the common carotid arteries in all patients was hemodynamically insignificant (reduction of blood flow by 15-30%).

Stenosis was caused by atherosclerotic changes in the vascular wall. The damage to the internal carotid arteries was also hemodynamically insignificant in all patients (stenosis of 20-40%), among them one patient had atherosclerotic changes in the intima-media complex, in one patient's both vessels there were homogeneous, local (0.8-1 cm), atherosclerotic plates with an even surface that occupy one wall of the vessel. Signs of noncoarse difficulty in venous outflow were detected in 13.6% of patients (3 patients) and all those experiencing a combination with lesions of the vertebral arteries. Thus, in patients with primary hypothyroidism, doppler changes in the neck vessels were nonspecific.

Only 28.6% (6 people) experienced hemodynamically significant decrease in blood flow to the vertebral arteries. In other cases, the damage to vertebral, common and internal carotid arteries was hemodynamically insignificant. Stenosis of the vertebral arteries was caused by extravasal compression. Lesions in the vertebral arteries on the background of extravasal compression was observed in patients of all age groups (33-64 years), the average age - 46.5 ± 8.9 years. The decrease in blood flow to the general and internal carotid arteries was hemodynamically insignificant in all cases. The pathology was caused by an atherosclerotic vascular lesion. This pathology was observed in patients aged 59-66 years, with an average age of 62 ± 5.7 years. Patients in this group were considerably older than patients with only the lesions in the vertebral arteries ($p < 0.05$). However, there was no correlation between the degree of blood flow decrease and the severity of organic syndromes in the structure of the central nervous system ($p > 0.05$).